

EDUCAȚIA „OUTSIDE THE BOX”, SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT FINLANDEZ

Florina PROTOPODESCU¹

protopopescuflorina@yahoo.com

ABSTRACT: This paper presents the concept of „outside the box” education which is the education that happens in our natural environment: in the neighborhood, around the dinner table, in the garden, wherever we meet up and have the chance for positive exchange. If we come together in a spirit of positive action as opposed to pointing out our issues, we will have stronger and healthier individuals, families and communities. In Finland, traditional methods of education, where students tend to learn subjects from a course book and then copy the answers, have proven not to motivate students enough. In this simple process, students are not encouraged to spend any time thinking. Teaching subjects is overrated, *the future is the phenomenon-based learning.*

KEYWORDS: thinking „outside the box”, messy education, phenomenon-based learning, positive spirit, entrepreneurial mindset, open mind.

Educația este o călătorie care trebuie să permită elevilor să dobândească abilități pentru viață și să contribuie la dezvoltarea lor interioară. Memorizarea conceptelor nu va mai pregăti copiii pentru viitorul lor. Educația trebuie să le permită elevilor să se gândească „outside the box”.

Malcom Forbes spunea că „Scopul educației este să înlocuiască o minte goală cu una deschisă”. Educația „outside the box” se bazează pe faptul că educația are loc în mediul natural, în vecinătate, în jurul mesei, în grădina, la magazin, oriunde oamenii se întâlnesc și au oportunitatea unui schimb pozitiv. Ea explorează căile de lucru împreună decât de unul singur. A fi împreună într-un spirit pozitiv de acțiune opus cu marcarea problemelor fiecăruia înseamnă că indivizii, familiile și comunitățile vor fi mai puternice și mai sănătoase.

Celebra metaforă „thinking outside the box”, pe care mulți dintre noi am auzit-o și care ne duce cu gândul la inedit, diferit, neconvențional, este larg cunoscută mai ales în domeniul precum marketing sau management și

¹ Profesor Liceul Tehnologic „Petru Ionescu Muscel”, Domnești, județul Argeș.

se referă întocmai la gândirea creativă. Gândirea creativă pe care am avut-o în copilărie, dar pe care, în majoritatea cazurilor, am pierdut-o la maturitate. Cei care reușesc să gândească neconvențional parcă știu instinctiv cum să fie în afara cutiei. Gândirea *out of the box* este frecvent observată la copii, iar specialiștii în educație finlandezi au reformat sistemul de învățământ bazându-se pe acest concept.

În Finlanda, elevii nu mai învață subiecte. Vechiul sistem educațional bazat pe învățarea pasivă și ușile închise este din ce în ce mai puțin apt să pregătească copiii pentru viitorul lor. De aceea, în ultimii ani a existat o schimbare în modul în care Finlanda educă noile generații, iar acest sistem este printre cele mai bune din lume. Metodele tradiționale de educație, în care elevii au tendința de a învăța discipline dintr-o carte de curs și apoi de a reproduce răspunsurile, s-au dovedit a nu motiva studenții suficient.

Rezultatele elevilor din Finlanda – locul 3 la testele PISA la care au participat 65 de țări, rată de promovare a examenului de bacalaureat de peste 90%, peste 65% dintre absolvenții de liceu merg la facultate – vorbesc de la sine despre un sistem eficient de învățământ de la care toate statele europene, inclusiv România, vor să învețe. Una dintre cauzele rezultatelor slabe ale elevilor români este și programa încărcată pe care oficialii din minister tot promit că o vor simplifica. O altă problemă a sistemului de învățământ românesc o reprezintă resursa umană. În Finlanda, lucrurile sunt total diferite. Reforma sistemului de învățământ finlandez a început în urmă cu 40 de ani, dar metodele au fost mereu îmbunătățite și adaptate la evoluția societății.

Curricula națională este mai degrabă orientativă, există un singur test național, iar profesori ajung numai cei mai buni studenți. Relația dintre profesori și elevi se bazează pe comunicare deschisă și pe colaborare. Elevii pot alege, încă din școala primară, materii opționale în funcție de aptitudinile și pasiunile lor. Un sistem bine gândit poate face dintr-un elev obișnuit, unul excepțional.

Pe la mijlocul secolului al XIX-lea, filosoful finlandez John Vilhelm Snellman mobiliza masele în jurul unei idei că numai educația poate duce la bunăstare și pune bazele a ceea ce avea să devină cel mai performant sistem educațional din lume.

Secretul stă în importante reforme educaționale, implementate în urmă cu 40 de ani. Guvernul a hotărât să „reseteze” sistemul și să abordeze

o altă direcție, dedicând astfel fonduri importante educației, cercetării și tehnologiei. Atunci a fost adoptat un nou sistem educațional. Iar acest sistem se referă de fapt la egalitate de șanse pentru toți copiii, indiferent de mediul socio-economic din care aceștia provin.

Doamna Mervi Jansson, un pionier în educație în Finlanda, relatează în Ziarul Nou Europe, bazându-se pe expertiza ei în educație, că: „școlile trebuie să împuternicească oamenii și să le dea mijloacele necesare pentru a trăi”, adică educația vizează învățarea elevilor să-și găsească punctele forte și să se ocupe de slăbiciunile lor. Ea crede că „subiectele de predare sunt de modă veche: viitorul este învățarea bazată pe fenomen”. Învățarea bazată pe fenomen încurajează gândirea creativă, creând o mentalitate antreprenorială. Acest termen trebuie să fie înțeles ca procesul de „gândire în afara căsuței”.

Pentru a realiza această gândire creativă, copiii trebuie să fie expuși la o „educație murdară” și provocați de viața reală. Elevii trebuie să fie afară, să încerce lucruri noi în fiecare zi, să învețe cum să creeze valori ca o echipă și să învețe cum să se relaționeze cu alte persoane. Aceasta este singura modalitate prin care copiii pot înțelege.

În general, profesorii trebuie să schimbe modul în care predau: certitudinea trebuie evitată, răspunsurile corecte sau greșite nu mai există și conținutul trebuie să fie legat de viața reală a studenților. De exemplu, învățarea despre numere poate fi dificilă, dar în Finlanda elevii sunt luați în afara sălii de clasă pentru a învăța cum să numărați lucrurile aflate în aer liber (copaci, mașini etc.) Conectarea conceptelor la situațiile zilnice îi ajută pe elevi să învețe mai repede.

„Toate locurile de muncă vor fi locuri de muncă inteligente”. Vor fi create noi locuri de muncă, în timp ce altele vor dispărea. Întreprinderile mari și serviciul public nu vor mai oferi locuri de muncă destul de constante și pe termen lung, prin urmare, având o mentalitate antreprenorială va ajuta lucrătorii să facă față noilor provocări și să fie mai dispuși să iasă din zona lor de confort.

Creativitatea și inteligența sunt deseori denumite gândire outside the box. Pe măsură ce înaintăm în vârstă, cei mai mulți dintre noi avem tendința să ne pierdem creativitatea și „să ne pierdem în mulțime”, iată ce sfaturi ne dau psihologii pentru fi „outside the box”:

- Reconceptualizarea problemelor – modificarea perspectivei;
- Reveria – eliberarea minții de alte gânduri;

– Setarea unor parametri – eliminarea presiunii exterioare și a limitelor;

– Eliminarea fricii și acceptarea riscurilor – teama de a obține mai multe dezavantaje decât beneficii este dăunătoare creativității;

– Eliminarea gândurilor negative – fiecare este unic;

– Studiarea altor domenii care ne pot inspira pentru soluții inedite – este important să ne păstrăm vie curiozitatea;

– Alegerea unor noi hobby-uri – antrenarea în activități noi pot declanșa noi conexiuni în mintea noastră;

– Căutarea companiei altor oameni creativi – învățăm observând acțiunile altora;

– Ascultarea cu atenție a ideile altor oameni – învățăm ascultând;

– Învățarea unei limbi străine.

Webografie:

[1] www.theneweuropean.eu Business.

[2] <https://charterforcompassion.org/.../education-outside-the-bo>.

[3] <https://www.timpul.md/.../cum-funcioneaza-cel-mai-performant-sistem-de-invaamant->

[4] www.gandul.info/.../cel-mai-bun-sistem-de-invatamant-din-lume-scoate-materiile-clasi.

[5] <https://adevarul.ro> >.